

til Udlevering af Undermunderingsgenstande, Støvler o. l. Det er en Foranstaltning, som naturligvis kan have Betydning for den Del af Soldaterne, som faar saadanne udleveret, men dette er utvivlsomt den Del, for hvem Vilkaarene i det hele er haardest. Tanken om muligvis at give et almindeligt Tillæg til Soldaterne er en Ting, som til enhver Tid vil kunne overvejes, men der er dog her at tage i Betragtning, at et beskedent Tillæg til Soldaterne vilde i de fleste Tilfælde ikke betyde meget for vedkommende Soldat, hvorimod selv et meget beskedent Tillæg vilde veje ret tungt for Statskassen under de nuværende Forhold, saa jeg er ikke sikker paa, at det vilde være den heldigste Vej til at bøde paa de i Øjeblikket foreliggende Vanskeligheder. Men derom vil fremtidig Forhandlinger jo kunne finde Sted.

Det ærede Medlem fra Odsherred (N. Jensen-Nybjerg) fremdrog Begivenheden i Holbæk og rettede til mig forskellige Spørgsmaal i Anledning af denne. Nu har Sagen været ret indgaaende og i det store og hele oplysende fremstillet i forskellige Blade, men der er dog Ting, jeg kunde ønske at oplyse netop i Forbindelse med de Spørgsmaal, det ærede Medlem gjorde mig. Den Indkvartering, som er sket i Holbæk, foregaaer i Henhold til Reglerne for ordinær Indkvartering efter Bestemmelserne i en Forordning af 1816. I Henhold til den er der en Indkvarteringskommission, som ordner Forholdene. Denne Kommission har et militært Medlem og forskellige civile Medlemmer. I dette Tilfælde havde Indkvarteringskommissionen ønsket Indkvarteringen i Holbæk ordnet saaledes, at man i Stedet for spredt Indkvartering hos Borgerne, som mange af Grundejerne ikke gerne saa, tænkte sig Muligheden af at samle Soldaterne i Grupper i større Kvarterer, og fra de militære Myndigheder var der i og for sig ikke rettet nogen Indvending mod dette. I adskillige Tilfælde vil man i saadanne større Kvarterer kunne tilvejebringe gode Forhold, Forhold, der maaske i flere Retninger er bedre end dem, der kan blive i de private smaa Kvarterer.

Tanken blev altsaa godkendt fra begge Sider, men desværre mislykkedes i høj Grad i Holbæk Udførelsen af denne gode Tanke. Man valgte nogle Lokaler, som ikke svarede til de Krav, som med Rimelighed maatte stilles af Militæret. I Indkvarteringskommissionen var det militære Medlem i nogen Tid fraværende paa Grund

af Øvelser ved Ringsted, han kom altsaa ikke til at deltage meget i Forhandlingerne, men dog blev der foretaget en Besigtigelse af Kvartererne, nogen Tid før de skulde anvendes. Der havde været en ret rum Tid til at faa det hele i Orden, idet der den 26. September var tilstillet Byraadet Meddelelse om det Antal Soldater, der skulde indkvarteres i Holbæk. Den Gang var det beregnet, at Indkvarteringen skulde foregaa den 8. Oktober, men fire til fem Dage ind i Oktober blev det meddelt, at det først kunde ske den 25. Oktober. Der var i og for sig Tid nok, men først paa et ret sent Tidspunkt kom de militære Repræsentanter til overhovedet at besigtige Kvartererne. Det foregik den 9. Oktober, tror jeg, og Anledningen var tilfældig, idet Repræsentanter fra Roskilde havde ønsket at gøre Besøg i Holbæk for at se, hvorledes man ordnede Indkvarteringsforholdene der, de havde hørt, at det var en udmærket Maade, hvorpaa man ordnede det i Holbæk, og ønskede at se, om det samme kunde ske i Roskilde. De tog derop, og ved den Lejlighed var Indkvarteringskommissionens Medlemmer, ogsaa det militære Medlem, og Garnisonens Kommandant til Stede. Man gennemgik Kvartererne, og Resultatet var ikke saaledes, at Repræsentanterne fra Roskilde besluttede sig til at følge Eksemplet. Man har i Roskilde ordnet sig paa en hel anden Vis. De militære Medlemmer gjorde ved denne Lejlighed Indvending mod Kvartererne og sagde, at de var ikke tilfredsstillende, idet de paapegede adskillige Mangler. Man sagde fra anden Side, at disse Mangler skulde blive afhjulpet. Der blev talt frem og tilbage om Sagen, og man slog sig altsaa for saa vidt i Øjeblikket til Ro dermed. Saa kommer det Tidspunkt, da Kvartererne skal være i Stand. Men paa dette Tidspunkt var de ikke i Stand, saa at en fuldstændig Bedømmelse ikke kunde finde Sted, den kunde først foregaa paa det Tidspunkt, da Kvartererne var i Stand. De viste sig imidlertid da at være i meget utilfredsstillende Tilstand, og den Besigtigelse, der da fandt Sted, og som først fuldførtes samme Dag, som Indkvarteringen skulde foregaa, gav det Indtryk, at Kvartererne ikke var tilfredsstillende. Saa udviklede Begivenhederne sig saaledes som noksom bekendt gennem Bladene. Der kom Røre i Byen, meget Røre i den civile Befolkning og meget Røre blandt Befalingsmændene og Soldaterne, og de forskellige Oprin, som